

Stabiilse arengu aasta 2003!

Aasta lõpus on hea vaadata tagasi toimunule ja pidada plaane järgnevatiks aastateks.

Omaavalitsuse töö on otseselt sõltuvuses valmistest. Lõppev aasta oli valimiste järgne aasata, mis tingis teatud protsesside pikaldasema käivitumise.

Tapa linna ajaloos on esmakordne, et kõik linnavalitsuse liikmed ei ole linnakantselei töötajad. Uus lähemine on olnud kindlasti tervendav kogu linnale. Linnavalitsuse palgalised liikmed Jaan Lõõnik ja Neeme Kõlmhallik on õigustanud neile pandud ootusi. Kindlasti on rahva hääl olnud paremini esindatud linnavalitsuse istungitel.

Aasta jooksul on olnud mitmeid teemasid, mis leidnud kajastamist ka vabariiklikus massimeedias. Paide maantee küsimus tõstas teravalt kevadell. Linnavalitsusele sai selgeks, et vanaviisi jätkates ei jagu varsti linnaeelarvest raha teiste tänavate ja platside korrashoiuks. Paide maantee remondivajadus neelaks kõik rahalised võimalused. Saavutatud kokkulepe Maanteeameti ja Viru Teedevalitsusega võimaldab linnal antud teelõigust vabandada. Selle kokkuleppe tulemusel on linn võimaline korastama oma tänavaid.

Varakevadell tellisime Tapa linna haljastuse arengukava. Selle alusel on teostatud mitmeid olulisi valgustus- ja harvendusraideid linna parkides.

Küllalt jõuline tegutsemise kutsus esile linnaelanike pahameel. Raiete tulemusel muutusid haljasalad aga märgatavalt inimsõbralikumaks. Üle aastate toimus kevadell linnas puude istutamine. Pika tänavaa lleele muudab kauniks linna sissesõidu. Haljastuse arengukavast lähtuvalt plaanime tegevusi kevadell jätkata.

Linnavalitsus töötab linnaelaniku heaks. Hea on rääkida, et Tapa linna elanike arv lõppeval aastal suurenes, seda paljuski tänu sõjaväelastele. Koostöö Tapa Väljaõppekeskusega on olnud hea ja infovahetus pidev. Plaanitavad õppused rikastavad linnapilti ka lähiaastatel. Tapa

Väljaõppekeskuse formeermisega tekib juurde töökohati. Loodame, et tapalased on nende vabadele töökohtadele kandideerides konkurentsivõimelised.

Omaltpoolt on Tapa linn kergendanud tööotsimist, luues linna koduleheküljele vabadele töökohtadele andmebaasi. Linna koduleheküljel leiab järjest enam aktiivset kasutamist.

Aruka majandamise tulemus on kindlasti värskest valmistatud päästeteenistuse ja politsei ühismaja. Seda hoonet sai kesklinna kaudu oodatud ja õnneks on ta nüüd valmis. Hoones töötavate meeste tubliduses ei maksa kahelda, tänapäevased töötingimused tagavad kindlasti veel efektiivsema töö tulemuse ja turvalisuse linnas.

Haldusreformi teema on tõusnud tähelepanu keskmise aasta teise poole ja olen veendunud, et valitud tee on õige. Loodan, et lähinaabrite otsustajad on sama meelt. Ajalehtedes Suur-Tapaks ristitud omavalitsusel on tulevikus võimalus pakkuda rohkemat oma elanikele kui ollakse arvestatavaks partneriks riigil. Samas on Tapa linna ettepanek kutsunud Järvamaal esile suure patriotsimipuhangu oma saatuse suhtes. Loodame, et reaalse liitumiseni jäävad aeg võimaldab paremini mõista naabrite muresid ja lootusi. Ühe võimalusena inimeste lähenemiseks otsustas moodustatud reformikomisjon anda järgmisel aastal välja kuus numbrit piirkonna ajalehte.

Lõppeval aastal tasub meele pidada kõiki tapalasi, kes on hoidnud korras oma maja ja majuümbrust. Linnapoolt korraldatavas kampaanias "Korras Maja" äramärgitud kinnistute omanikud on ainult osa tublidest kodanikest. Korterühistud on jätkuvalt leidnud võimalusi elamufondi parandamiseks. Selles tegutsemine tagab aga meie kõigi ühise eesmärgi muuta kodulinn kaunimaks.

Lõpetuseks soovin kõigile lehelugejatele sisemise rahu leidmist jõuluajaks jaunistuste teostumist uuel aastal.

Kuno Rooba,
linnapea

Uue majutuskoha üle tunnevad rõõmu Katrin Kuusik, Alar Kingu ja Senta Malva.

Foto Heiki Vuntus

Avati taastusravi majutus

Eelmisel kolmapäeval avas ukseid AS Tapa Haigla 12 voodikohaga taastusravi majutus.

Avamisel olid linnavalitsuse ja kohalike ettevõtete esindajad ning pererahvas. Tänuõnand öeldi idee autorile Katrin Kuusikule ja projekteeerijale-ehitajale Akat Ehitus AS juhatajale Alar Kingule kvaliteetse ehituse eest. Temaga soovivad pikaajalised meeldivad töölalased kontaktid.

Aasta tagasi tuldi ideega välja. Sel suvel alanud ehitustöö on realiseerunud asjalikuks lõpptulemuseks, mille maksumuseks kujunes

peaaegu 700 000 krooni.

Toad on otstarbekalt sisustatud, igas ka põrandaküttega tualettruum koos duššinurgaga. Tumesinine-beez värvilahendus mõjub rahulikult ja solidselt. Ka väga nõudlikud külastajad võivad tingimustega rahule jääda.

Taastusravi majutus on mõeldud esmajoones kaugemalt tulnud patsientidele, kes saavad taastusravi protseduure meie polikliinikus ja soovivad ööbida kohapeal. Kuid vabade kohtade olemasolul ei jää majutamata ka Tapa linna külalised, kes soovivad mugavat ööbi-

mispaika. Hinnad ei ole väga kõrged 160 – 210 krooni vahel, hind sisaldab ka hommikueinet. Võimalus on tellida kohapeal lisata eest lõuna- ja õhtusööki. Kõõgipersonal eesotsas kokk Maria Zahharovaga püüab täita külastajate soovet.

Informatsiooni majutuse kohta on võimalik saada tööpäeviti (E-R 8 – 16) telefonil 032 58 800 või töövälisel ajal 052 41 275.

Olete oodatud meile ööbima!

Senta Malva,
Tapa haigla sekretär

Puhkpillikontserdi kava oli mitmekesine

Eelmisel laupäeval andis oma aastalõpukontserdi Tapa puhkpilliorkester, unikaalne kollektiiv, mis veel paari aasta eest ühendas mänge ligi kolmandikult Eestimaast, sh Tallinnast, Tamsalust, Rakvere kandist ja Aegviidust. Praeguseks on kaugemalt sõitjate arv kokku kuivanud ja asemele astunud Tapa muusikakooli õpilased.

Kava oli kokku seatud ilmselt pimedate sügisõhtute mõju peletamiseks ning seepärast hoogne ja optimistlik, sisaldades nii Viini klassikute Haydni ja Mozarti tööde seadeid kui ka hilisemate autorite loomingute seadeid. Esitati meele tuntuud traagilise saatusega laulmeisteri Raimond Valgre laulu "Peagi saabun tagasi su juurde" seade. Sellega mälestas orkester laulmeisterit tema 90. sünnipäeval.

Asjaolu, et orkestri koosseis pidevalt muutub, raskendab muidugi dirigendi tööd. Ometi jätkus Jüri Tüüli energiat konfereerimise käigus ka muusikaalasteks kommentaarideks. Muusikakooli õpilased

Kevadeks valmib Tapa linna puhkpilliorkestril juba uus kava.

Foto Heiki Vuntus

rikastasid kontserdi mitme soolopilaaga. Kindlasti oli aga kõigile meeldivamaks elamuseks viibida ühes ruumis väikese päkapiku ja tragide tüdrukutega, kes olid enda peale võtnud nii kingituste jagamise kui pilette müügi. Oli hubane õhtu.

Mõnevõrra üllatav, et kontserdil polnud näha Tapa gümnaasiumi

noori (või kui, siis üksikuid). Kõik algab kodust ja see, et oleme ühineva Euroopa lävepakul, ei peaks tähendama küll kodu alavääristamist.

Täname esinejaid meeldiva õhtu eest!

Grupi kontserdikülastajate nimel
Linda Metsjärv

Viikingite maalt IV

Viimane kursuse kuu Diakonhøjskolenis Taanis on vaikselt lõpule jõudmas. Aknast välja vaadates ei leia ma mingeid märke talvekuu kohta. Rohi on roheline, mõned puud ja pöösad kannavad jätkuvalt sügisekarva kuubesid. Ainukesteks jõuluku kuulujatek vihmastel tänavatel on õnnelik ja naeratavate nägudega taanlased, kes ostuhullusest haaratuna juba novembri keskpaigast Aarhusi jõulumeeloleukaid kaubatanavaid külastavad. Taanlastele on jõulud sama pühad kui eestlastele, kes hindavad vaikeset istumist pereringis ning traditsioonilisi jõuluroogasid.

Detsember on sobiv aeg heita pilk tagasi ning meenutada hetki ja meeleolusid, mis poole aasta jooksul Taanis olles hinge on kogunud. Eriliseks muutis selle kursuse Diakonhøjskolenis rahvusvaheline õhkkond, mis avardas mu silmaringi ning võimaldas luua sõprussidemeid üle maailma. Taani õppejõudude abiga olen suuremat rõhku hakanud panema kodanikuühiskonna analüüsimisele ning praktiliste meetodite väljatöötamisele, et olla oma teadmiste ja kogemustega eesti ühiskonnale kasulik. Demokraatlik Eesti peab veel palju pingutama, et pakkuda oma kodanikele Skandinaavia maadega võrdväärset turvatunnet ning teisi heaoluühiskonna hivesid.

Peale suurepärase sotsiaalsüsteemi väärbi Taani imetlemist ka kultuuri ja traditsioonide poolest. Taani tundub olevat maa, kus lipuarmast lausa kohustuslik. Igat üritust või sün-

nipäeva tähistatakse punavalge lipukeste lehvides ja üks öge jalgpallifänn ilmub areenile alati rahvusvärvides. Teiseks huvitavaks fenomeniks on kõiksugused ettearvamatud tähtpäevad (pühakute, kuningate, printside jne), mil enamus poode ja riigiasutusi lihtsalt suletakse.

Võib tunduda, et peale ühise ajaloo ja Balti mere ei seo meid taanlastega miski. Taani keel kõlab ju eestlaste kõrvale veidi harjumatu häälitsemisena ja ega need taanlased oska ka heast saunast lugu pidada. Siiski peab tõdemata, et oleme oma loomuselt kaks sarnast väikeriiki, kes suurte keskel silma tahavad paista ning oma erilist igal võimalusel toonitavad. Eks see kangekaelsus ja visa hing ole meid, väikerahvaid, maailmas tuntuks teinud.

Mis oleks veelgi suurepärasem kui hakkajad noored, kes kõrgkoolides õpivad või end välismaal täiendavad, uute ja värske ideedega koju saabuvad ning midagi reaalselt meie ühiskonnas reformivad. Muutused ei saabu üleöö, aga head ideed ning nende praktiseerimine viivad sihile.

Kasutades Napoleoni sõnu "Kümme inimest suudab teha poole rohkem kisa kui kümme tuhat, kes on vait", kutsun ma kõiki Tapa inimesi üles olema aktiivsed ning abivalmis oma kodukoha elamisväärsemaks ning sõbralikumaks muutmisel. Väikestest tegudest saavad alguse suured ja miks mitte teha jõulud eriliseks, aidates vabatahtlikuna sõpra, naabreid ja teisi abivajajaid.

Jõulud on lahkus ja rahu aeg. Soovin kõigile rõõmsaid jõule ning korradinekuid uuel aastal!
Helen Viktor

Jüri Tüli sai tänapreemia

5. detsembril anti Rakveres Lääne-Viru maakonnas saalis üle Eesti Kultuurkapitali Lääne-Viru ekspertgrupi tänapreemiat.

Pärjatute hulka kuulusid rahvamuusikaansambli Kungla juht Aili Möller, Rakvere rahvamaja projektijuht Katrin Oll, rahvakultuuri spetsialist Pilvi Lepiksoo, Kadrina rahvamaja juhataja Ene Kaldama, Viru-Nigula rahvamaja juhataja Ervin Lember, ajakir-

Jüri Tüli on tuntud puhkpillpedagoog ja -orkestrijuht.

Foto Heiki Vuntus

janik Aarne Mäe ja Tapa muusikakooli õpetaja Jüri Tüli. (vt. 05.12.03)

Elle Kivisoolt ilmub uus trükis

Tapa gümnaasiumi algklassiõpetaja Elle Kivisoo üllitas juba teise raamatu.

Esimene juttuderaamat "Minu oma jutumaa" ilmub 2000. aastal. Kuigi Tapa kohalikus meedias see kajastamist ei leidnud, avaldas Virumaa Teataja kõik selles olnud jutud ja luuletused.

Oma esimese raamatu kohta ütles E. Kivisoo: "Kui mul mingi idee tuleb, siis viin selle kohe ellu. Nii oli ka raamatu väljaandmisega. Lapsed on kirjutanud palju ilusaid ja huvitavaid luuletusi ja jutte. Tundsin, et neid võiksid ka teised lugeda."

Kogu materjal oli valminud väljaandmise aasta jooksul. Õpetaja Kivisoo koostas jutud ja salmid tsükliks (lastelood, suureks kasvamise lood jne) ja lisas ka pildid. Joonistused on kõik 1. a klassi tehtud.

"See oli üks odav tegemine. Ise trükkisin materjali arvutisse ja ka kujundasin. Seejärel vaatas linnakunstnik Liina Kald selle oma kunstnikupilguga üle ja trükkida Agur trükkis 500 eksemplari valmis. Kuludid oli kokku veidi üle 4 000 kr," täpsustas Kivisoo. Rahaliselt aitasid tookord Tapa linnavalitsus, OÜ Priidu-Peetri Äri ja OÜ Virumaa Auto.

Asjailmunud raamat "Õpi lugema" oli autori sõnul palju suurem ponnistus. Oma 26-aastase pedagoogistaazi juures saab ta üha enam aru, et laste õpetamise kõrval tuleb harida ka lapsevanemaid. Eesmärk ongi selles neid aidata. Kes tahavad lapseda tegeleda ja soovivad, et lapsel lähaks hästi, need saavad abi. Raamat on mõeldud selleks, et lapsi lugema õpetada. E. Kivisoo teada on ligemale 250 perel see õppevahend kodus olemas. Ka teist, nagu esimeski raamatut, ei saa poest, vaid autori käest.

Raamatusse on koondatud kõneorganeid arendavad ja funktsionaalse lugemise ülesanded (laps peab oskama teksti järgi tegutseda), lauamängud, tähestik ja kodulinna kaart. Samuti on kaante vahel harjutusi psüühiliste protsesside (mõtlemise, fantaasia ja mälu) arendamiseks. Raamat pole kindlale vanusegrupile, vaid erineva arengutasemega lastele. On neid lapsi, kellele see juba nelja-aastaselt midagi pakub. Samas on siin sobilikku materjali 4. kl õpilaselegi.

Autor on käinud oma teost tutvustamas lasteaias Pisi-põnn. Raamatut sobib kasutada ka muukeelsetele lastele eesti keele õpetamiseks. Küsimusele, kas ka vene gümnaasium on raamatu vastu huvi tundnud, vastas Kivisoo, et ju siis pole teave veel sinna jõudnud. Samas oleks ta rõõmuga nõus ka vene gümnaasiumile oma raamatut tutvustama ja huvi korral sinna neid jagama.

Kui esimene raamat oli must-valge, siis teine on juba vär-

Elle Kivisoo uue trükise müügihind (20 kr) on omahinnast kolm korda odavam. Foto Heiki Vuntus

viline. Selle valmistamiseks kulus ligemale 30 000 krooni. Elle Kivisoo tänab Elmu Koppelmani, sest ilma tema heasoovikkuse ja toetuseta (suurema osa rahast andis gümnaasium) poleks trükis ilmavalgust näinud. Samas oli E. Koppelmani soov, et raamat oleks kõigile ostatehtajatele taskukohane.

Elle Kivisoo on lõpetanud Illuka 8-kl kooli. Sealne klasisjuhataja soovitas Ellet minna ka õpetajaks või kunstnikooli. Saatust viis ta Tartu pedagoogilisse kooli, kust ta peale lõpetamist 1976. a suunati pioneerijuhiks Salla kooli. Kuna seal pioneerijuhti tegelikult vaja ei olnudki, sattus Elle Kivisoo Harri Salmisto kutsel tööle Tapa keskkooli. Pedagoogikaülikooli kaugeõppeteaduskonna lõpetas ta juba oma laste kõrvalt 1988. a. Peale selle on õp Kivisoo läbinud kooli sotsiaalpedagoogi kursused, õppinud parandusõppe õpetajaks ja lõpetanud erivajadusega laste õpetamise kursuse.

Elle jõuab väga palju. Ta teeb erinevaid käsitöid (punub, õmbleb), õpetab lastele näidendeid, koostab õpperaamatuid jpm. Aasta lõpus saab lavaküpseks kooli Juba Roditsenkoga ette valmistatud muusikalavastus "Pöial-Liisi", kus laulbantsib-räägib üle 50 lapse. Eelmisel aastal lavastas sama tandem "Okasroosikesse".

Juba jaanuaris saab linnaraamatukogus näha Elle Kivisoo tehtud kaltsuvaipasid.

Heiki Vuntus

Looduskaitseala Tapa linna piiril

Kui minna Valgejõe saarelt üle jõe või Rutka mägedesse, siis olete jõudnud Ohepalu looduskaitsealale, kus kehtivad ranged kaitse-eeskirjad. Seega ei ole lubatud talaste harjumuspärasest linnalahedast metsades, soodes ja rabades kõik see, mis on lubatud mittekaitstavatel territooriumil.

Ohepalu looduskaitseala on moodustatud 1997. aastal kohaliku floora kaitseks. Ta on ühendavaks lülits kahe suure kaitseala – Põhja-Kõrvemaa maastikukaitseala ja Lahemaa Rahvusparki vahel. Ala moodustab maastikukompleksi, kus esineb madalsood, raba, siirdesood, metsa, palju väikesi järvi ning kogu looduskaitseala läbib järskude nõlvadega Tapa-Pikasaare oosistik. Ohepalu looduskaitseala koosseisu kuuluvad Ohepalu raba, Tuksmani soo ning mitmed järved nagu Ohepalu Suurjärv (Lääne-Virumaa suurim järv), Väikejärv ja Kaanjärv. Lõunast piirneb ala Valgejõeaga.

Tapa linnale lähim kaitseala tutvustav infotahvel asub Rutka mägede alguses Valgejõe ääres (linna rooveepuhasti juurest on sinna 1,5 km).

Ohepalu looduskaitseala lõunaosas asuvad Rutka mäed (Tapa-Pikasaare oosistiku lõunaosa) on Tapa elanikele harjumuspärane matkakoht. Seal käiakse talvel suusatamas, suvel ja sügisel seeni ning marju korjamas. Siin suuna soovitate loodusvilisel linnakodanikul matkama minna. Kui te olete ületanud Valgejõe ning teinud kuue kilomeetri pikkuse rännaku Rutka mägedes, siis on võimalik läbi raagus metsa näha ka suurepäraselt vaadet Ohepalu järvele

ning kogeda seda vaikust ja rahu, mida loodusest otsima minnakse.

MTÜ Männikumägi liikmed on Rutka mägedes tähistanud viitadega matkaraja oosi harjal põhja suunas kulgeval metsateel kuni Ohepalu järve äärde suunduva rajani. Tapa linna piirilt rooveepuhasti juurest Ohepalu looduskaitseala piirini üle soo kulgeva raja on MTÜ Männikumägi liikmed ja vabatahtlikud abilised võsast puhastanud ning rajanud kraavidele purded. Matkarada saab kasutada suusatamiseks, rattaga sõitmiseks või matkamiseks.

Matkarajal liikudes ei satu te kaitseala keelualadele, kuid jälgida tuleb kaitseala kaitse-eeskirja ja igapäheõigusest tulenevaid looduses käitumise reegleid. Igapäheõigus tagab kõigile võimaluse viibida looduses ja kasutada loodusande, kaitstes samal ajal ni loodust kui ka omandit.

Inimesel on õigus liikuda jalgsi, suuskadel, ratsa, jalgrattaga või paadiga ja viibida kõikjal vabas looduses, kui seda kooskõlas seadusega ei keela omanik või kaitseala eeskiri (see õigus ei laiene mootorsõidukitele väljaspool avalikke teid). Igapähe õigus korjata metsamarju, seeni, lilli, sarapuupähkleid, ravimtaimi jt loodusande, kui seda tarastada või sildiga ei keela maomanik (tehnilise toorme – pajukoore, männivaik jms – varumine igapäheõiguse alla ei kuulu). Maomanik ei tohi tõkestada inimeste pääsu avalikkuse kasutamiseks määratud veekogude äärde. Igapähe õigus liikuda kallastel, randuda ning supelda ööpäev

Kõik viidad juhivad looduskaitsealale. Foto Heiki Vuntus

ringi. Silduda võib aga ainult sillaomaniku loal.

Kalastamist ja jahti igapäheõigus ei reguleeri. Pääkese loojumise eest kuni päikesetõusuni võib eramaal viibida ainult maomaniku loal. See keeld ei kehti aga kallastel, avalikul veekogul ja teel. Lõket võib süüdata vaid maomaniku loal, va ettevalmistatud ja viidaga tähistatud lõkkekohas. Maomanik peab võimaldama minna mööda kohalike tavade kohaselt väljakujunenud jalgrada supluskohta, loodus- ja muinsuskaitse objektide juurde. Kellegi õuemaale, aeda, istandikku jm võib võõras minna ainult kindla põhjendusega. Loodust ei tohi rüüstada. Alla 100 ha suurustel järvedel on lubamatu sõita mootorpaadiga.

Artikli koostamisel on kasutatud Lahemaa Rahvusparki, Metsahoiu Sihtasutuse, Riigi Teataja Kirjastuse veebilehtedel ning internetiportaalis Looduse Leheküljed avaldatud informatsiooni.

Alar Teras

LINNAVOLIKOGU MÄÄRUS

11. detsember 2003 nr 28

Maamaksu määra kehtestamine

Võttes aluseks maamaksuseaduse (RT I 1993, 24, 428; 1994,13,231; 28, 428; 94, 1609; 1995, 54, 884; 1996,36, 738; 41, 797; 89, 1589; 1997, 82, 1398; 93, 1556; 1999, 27, 381; 95, 840; 2000, 95, 612; 2001, 102, 666; 2002,44,284) § 5 ja Rahandusministri 17. jaanuari 2001. a määruse nr. 10 "Maamaksuseaduse ra-

kendamise kord" (RTL 2001, 11, 154; 2002, 18, 226; 66, 1035) § 6

Tapa linnavolikogu määrab:

1. Tühistada Tapa linnavolikogu 13.12.2001 määrus nr 28 "Maamaksu määra kehtestamine".

2. Kehtestada alates 01. jaanuarist 2004 maamaksu määraks 1,5 protsenti maa maksustamishinnast aastast.

3. Määrus jõustub 3. päeval peale avalikustamist Tapa linna ajalehes Sõnumed.

11. detsember 2003 nr 29

Tapa linna tänavate nimistu kinnitamine

Lähtudes kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõikest 1 punktist 37, kohanimeseaduse (RT I 1998, 59, 941; RT I 1999, 10, 155; RT I 2002, 63,

387; RT I 2002, 90, 521) § 5 lõikest 3

Tapa linnavolikogu määrab:

1. Kinnitada Tapa linna tänavate nimistu (lisa 1).

2. Määrus jõustub 3. päeval peale avalikustamist Tapa linna ajalehes Sõnumed.

Lisa
Tapa linnavolikogu määrusele nr 29
11. detsember 2003

Tapa linna tänavate nimistu

1. 1. Mai puistestee
2. Aasa tänav
3. Aia tänav
4. Ambla maantee
5. Depoo tänav
6. Eduard Vilde tänav
7. Eha tänav
8. Ehituse tänav
9. Hiie tänav
10. Hommiku puistestee
11. Ivaste tänav
12. Jaama tänav
13. Jaani tänav
14. Jakobi tänav
15. Kabala tänav
16. Kalda tänav
17. Kalevi tänav
18. Kalmistu tänav
19. Karja tänav
20. Karja põik
21. Kase tänav
22. Kastani tänav
23. Kauba tänav
24. Kesk tänav
25. Kevade tänav
26. Kiire tänav
27. Kitsas tänav
28. Kivi tänav
29. Koidu tänav
30. Kooli tänav
31. Kuke tänav
32. Kuu tänav
33. Kuusiku tänav
34. Künka tänav
35. Küüni tänav
36. Laane tänav
37. Lai tänav
38. Lasketiiru tänav
39. Lehtse tee
40. Leina tänav
41. Lembitu puistestee
42. Lepiku tänav
43. Liblika tänav
44. Lille tänav
45. Linda tänav
46. Loode tänav
47. Lõuna tänav
48. Maie tänav

49. Malle tänav
50. Metsa tänav
51. Metsa põik
52. Männiku tänav
53. Männikumäe tänav
54. Nooruse tänav
55. Paide maantee
56. Paju tänav
57. Pargi tänav
58. Pargi põik
59. Pihlaka tänav
60. Piiri tänav
61. Pikk tänav
62. Päikese tänav
63. Pärna tänav
64. Pääsukese tänav
65. Põllu tänav
66. Raba tänav
67. Rahu tänav
68. Rakvere tee
69. Rauakõrve te
70. Ristiku tänav
71. Roheline tänav
72. Rooba tänav
73. Sauna tänav
74. Side tänav
75. Spordi tänav
76. Suve tänav
77. Sügise tänav
78. Taara puistestee
79. Tiigi tänav
80. Turba tänav
81. Turu tänav
82. Tähne tänav
83. Tööstuse tänav
84. Uus tänav
85. Vabriku tänav
86. Vahtra tänav
87. Valgejõe puistestee
88. Valve tänav
89. Veski tänav
90. Virve tänav
91. Väike tänav
92. Väike-Karja tänav
93. Väike-Põllu tänav
94. Välja tänav
95. Võidu puistestee
96. Öhtu puistestee
97. Öie tänav
98. Öuna tänav
99. Ööbiku tänav
100. Ülesõidu tänav
101. Üleviste tänav

Kammerkoor sõitis Itaaliasse

Tapa kammerkoor peab jõule Itaalias, andes kohalikes kirikutes viis kontserti.

Reedel sõitsid linna kammerkoori liikmed jõulukontsertide turneele Lääne-Itaalia linnadesse Ventimigliasse ja Bordigherasse. Sihtpunkt asub Vahemere põhjarannikul San Remo ja Monte Carlo vahel.

Meie esinejaid võtab vastu sealne koor eesotsas Mario Molinariga, kellega on meie muusikakooli direktoril Peeter Kaldil sõprussidemed sõlmitud eri maade muusikakoolide ühisprojekti raames. M. Molinari on käinud ka kaks korda Tapal.

Nüüd on suhted arenenud ja jõudnud kooride tasemele.

Koos dirigendiga on reisiseltskonnas 22 lauljat. Kuni tunni kontsertide kavasse mahub nii vaimuliku, eesti kui ka maailma muusikat.

Koor annab esimese kontserdi juba Itaaliasse jõudmise päeval, 22. detsembril. Nii 23. kui ka 24. detsembril toimub üks kontsert. Viimasel Itaalias viibimise päeval, 25. detsembril esinetakse koor kahel kor-

Tapa kammerkoor saabub Eestisse tagasi 28. detsembri hilisõhtul.

Foto Ilmar Kald

ral. Teine kontsert algab õhtul kell üheksa, seejärel asutaksegi koduteele. Nii sinna sõites kui tagasi tulles ööbitakse Viinis ja Varsavi lähistel.

Reisi sponsor on Tapa linnavalitsus – koor kasutab oma tegevuseks eraldatud rahast turnee korraldamiseks.

Nagu ütles Peeter Kald, on

järgmisel suvel loota sõpruskoori vastukülaskäiku Eestisse. Huvitakse esmajärjekorras laulupeole osalemisest, kuid loodame, et itaallastel on mahti ka Tapal esineda.

Reisist täpsemalt juba siis, kui koor on koju jõudnud.

Heiki Vuntus

Vaade mööduvale aastale

Möödub 2003. aasta oli rahvusvaheline puudega inimeste aasta. Tapa Liikumispuudega Inimeste Ühingul oli mööduval aastal palju huvitavaid üritusi.

Aasta algul saime ühinguale uued suuremad ruumid, mille eest suurtam Tapal linnavalitsusele. Nüüd mahume kõik korraga tupp!

Sellel aastal oleme palju ringi liikunud. Võtsime osa Saaremaal Karujärve ääres ülevaariigilise liikumispuudega inimeste kokkutulekust. Käisime Viljandi- ja Pärnumaal ekskursioonil. Küllastasime seal hr Luhti, kus nägime sadu väike-seid puuhobuseid igasuguseid töid tegemas, mis olid kõik selle tubli vanahärra loolitud. Huvi pakkus ka Jämeda käsitöötööstuse külastus. Karepal nägime, kuidas kasvatatakse ravimtaimi. Tõrvaaugu laager oli meil tänava isegi kaks korda – su-

vel ja sügisel. Sügisel korjasime sealt koju kaasa korvitaied seeni.

Ühingu pidasime leiva-, hoidiste-, hingede-, mardi- ja kadri-päeva ning invapäeva koos käsitöönäitusega. Kuulasime loenguid terviseist, tervislikust toitumisest, esmaabist ja psühholoogiast.

Peale käsitööringi oli meil veel tervisevõimlemine ja istumistantsu kursused.

Meil on väga palju sõpru, kes on aidanud. Tapa gümnasiumi õpilastega on meil sõprussidemed. Oleme seal külas käinud ja ühingu aastapäevapeole töid nad tore-da kontserdi kingiks.

Abiks on käinud tublid noor-mehed ja nende grupijuht Ivar Augasmägi projektist "Seikluse poisid".

Dr Mart Peedo käis rääkimas, kuidas hoida südant. Ta veetis kogu õhtu meiega, vastates arvu-katele küsimustele, ja seda kõike ilma.

Ühed loovad, teised tarbivad ja kolmandad hävitavad

Kümmekond aastat tagasi lugesin ma ühe Jaapani riigimehe kõnest: Jaapanis ei tohi mitte ühestki ruutmeetrit maad müüa võorastele. See peab kuuluma alatiseks jaapanlastele. Kuid meie riigimehed tahavad kõik maha müüa, mis vähegi müüa annab. Kui nii edasi läheb, siis pole varsti Eesti riigi kodanikel kohta, kuhu istuda ega astuda.

Umbes pool sajandit tagasi räägiti meile, kuidas ehitati raudteed. Rahvas oli vaimustatud ettevõtmisest ja lootis sellest ka uue looteid tõi. Töölisel teid tööd põhiliselt käitsi ja hobustega. Raskustest hoolimata tehti raudtee

valmis. Kuid nüüd on selle raudteega kehvad lood. Tapa rahval pole enam isegi raudteejaama, kus rongi oodata, kõik on maha parseldatud. Ja Tapa ilus raudteejaam pole enam sugugi ilus: seinad täis sõditud, aknalaasid puruks taotud, ruumid mustad ja kütmata. Rahval pole kohta, kuhu minna talvise külma eest.

Bussiliiklus ei saa täielikult rongiliiklusest asendada. Olen käinud talvel bussiga tööl. Ei saanud olla kunagi kindel, kas jõuadki õigeks ajaks tööle. Talvel tuleb täis-tuisanud teed sahkadega lahti ajada ja libedad teed liivatada, mis nõuab kulutusi ja aega. Rong on kindel liiklusvahend, õigel ajal saabub ja õigel ajal väljub.

Ave Papp õpetas seenior-ehk istumistantsu, mis meile kui liikumispuudega inimestele sobis.

Tapa Jakobi koguduse õpetaja Algur Kaerma tõi meie jõulupeole jõululunde.

Oleme kõigile kallitele sõpradele tänulikud ja soovime neile head vana aasta lõppu ning õnnelikast uut aastat.

Ühingu liikmetele soovin aga head puudega inimeste aasta lõppu ja loodan, et olete järgneval aastal sama tublid üritustest osa võtma.

Samas ootame ühingu uue liikmeid. Tulge julgelt, koos on huvitavam. Ka järgmisel aastal ootavad meid ees paljud huvitavaid üritused.

Laine Valli,
Tapa Liikumispuudega Inimeste
Ühingu esinaine

A. Pikkoja

KÕIGILE MEIE KLIENTIDELE!
RAHULIKKE JÕULE
JA
HEAD UUT AASTAT!
AS TAPA VESI

Raamatukogus käivitub elektrooniline laenutus

2. jaanuarist 2004 alustab Tapa linnaraamatukogu arvutiteenindusega.

Seoses sellega on kõigil lugejail vaja vahetada vana lugejapilet uue, vötkoodiga pileti vastu. Pilet on lugejale tasuta. Seoses arvutiteeninduse üleminekuga on raamatukogul oma lugejale palve võtta raamatukokku tulles kaasa ka need raamatud, mille laenustähtaega soovitakse pikendada. See on vajalik laenutuste elektrooniliseks ümbervormistamiseks. Mida kiiremini lugejate käes olevad raamatud raamatukoguhoidjani jõuavad, seda lühema ajaga saab kasutusel kõrvaldada senised lugeja- ja raamatukaardid ning võib unustada üleminekuperioodil tekkida võimald ebamugavused.

Arvutiteeninduse kasutab raamatukogu info- ja kataloogisüsteemi RIKS, millel on ka veebiliides RIKSWEB. Elektronkataloogis saab hõlpsasti teostada erinevaid otsinguid, saab lühitulevate eksemplaridest ja nende staatusest, on võimalik tutvuda uudiskirjandusega. Otsinguid teevad lihtsamaks erinevad loendid: märksõna-, nime- ja sarjaload.

Uudiste nupu alt leiate infot teiste elektronkataloogide kohta Eestis, sealhulgas infot Lääne-Virumaa keskraamatukogus leiduva-

test teavikutest.

Seniseid kaartkatalooge enam ei täiendata ja vajaliku raamatu leidmiseks saab lugeja kasutada nüüd elektronkataloogi. Uue aastala alguses saame raamatukokku kaks lugejaarvutit. Siis on lugejail ka kohapeal võimalus teostada otsinguid. Endiselt võite loota raamatukoguhoidja abile.

Juurdepääs elektronkataloogile on avatud kõigile interneti kaudu aadressil www.tapa.ee/riksweb, või raamatukogu koduleheküljelt www.tapa.ee/raamatu/.

Lugejail on kasulik teada, et seoses elektroonilise laenutusega muutub viivise arvestamise kord. Kui seni võeti viivist 50 senti päevas (lastelt 30 senti), olenemata kätte ununenud raamatute arvust, siis arvutiprogramm arvestab viivist 20 senti päevas iga laenutaja ületanud raamatu pealt. Laenutusaja pikkus on raamatutel 14 päeva, ajakirjadel 5 päeva.

Soovime lugejate mõistvat ja heasoovlikku suhtumist üleminekuperioodil ja vabandame võimalike ette tulevate ebamugavuste pärast. NB! Jaanuar on viivisevaba kuu.

Kõigile kaunist jõuluuaga soovides

Kersti Burk,

Tapa linnaraamatukogu juhataja

Tapa muuseumis on õlgehistööd

Tapa muuseumis on avatud Maie Tali ja tema õpilaste õlgehistööde näitus.

Muuseumi (1. Mai pst 34) lahtiolekuajad
T, N 10 – 12, 14 – 18;
L 10 – 14, telefon 32 20 060

Vaeküla kooli tööõpetuse õpetaja Maie Tali ja tema õpilaste õlgehistööde näitus jääb Tapa muuseumis avatuks detsembri lõpuni.

Virumaa Teatja teab: "Õlgetöö meeldib nii väikestele lastele kui ka täiskasvanutele, kinnitas mitut õletõrangi juhendav Maie Tali, kelle sõrmede all on valminud lugematul arvul õlgetöid ehtest-lilledest piltideni. Õlgi tööde jaoks on Maie Tali kogunud kogu suve tuttavad talumeeste põldudel. Joulupärgi, ehteid, õlgedest lilli, kuuski, inertsiaatnikas töid jagub maast laeni, õlgkaunistustega on ehitatud suur jõulupu."

Näitusel on eksponeeritud õlgede mitmesuguseid kasutusvõimalusi.

Foto ja tekst Heiki Vuntus

AS Pärnu ATP teatab

Alates 20. detsembrist avame uue kiirbussiliini Tallinn – Aegviidu – Jämeda – Käravete – Ambla – Tapa – Tamsalu – Väike-Maarja. Buss väljub Tallinnast kell 12.00, Aegviidust kell 13.00, Käravetelt kell 13.18, Tapalt kell 13.40, Tamsalust kell 14.00 ja

jõuab Väike-Maarjasse kell 14.20.

Tagasisõitu Väike-Maarjast alustame kell 14.35. Tamsalust kell 14.47, Tapalt kell 15.10, Käravetelt kell 15.30, Aegviidust kell 15.50 ja saabume Tallinna kell 16.55.

Buss on käigus iga päev. Pea-

tused on ka "Tapa mõis" ja "Autobaas".

Piletihinna soodustus 40% on vanadus- ja invaliidsuspensionäridele, õpilastele, tudengitele vastava dokumendi esitamisel ning ISIC ja ITIC kaardi esitajatele. Info ka meie kodulehel www.bussipark.ee

TEATED - KUULUTUSED - TEATED - KUULUTUSED

Toidukartul
aastaringelt koju kätte!
Helistada 056 604 101.

Tragi naisterahvas otsib mõneks kuuks tööd.
Tel 055 618 941.

Teen manikööri
Tapa Perejuuksur
Kesk 3-3
tel 032 71740, 051994350
reedel 9 – 17,
laupäeval 9 – 16.

SOOVIME KÕIKIDELE LINNAELANIKELE KAUNIST JÕULUAEGA JA EDUKAT UUT AASTAT!
TAPA LINNAVALITSUS

KALLIS LINNARAHVAS!
Läbi sätendava õhu,
üle karge lume,
pisikene ingel,
paljajalu tuleb.
Süda soe ja särasilmil,
külma ta ei taju,
kannab kuuma küünlaeeki,
läbi valge saju.
Häid jõule ja head uut aastat!
Tapa linnavalitsuse sotsiaalosakond

Sul on lihtsalt võimalus maailma muuta.
Võimalus teha midagi head ja erilist.
Võimalus päästa elusid.

DOONORIPÄEV
TAPA KULTUURIKOJAS

24. detsembril kell 10 – 14
Tule koos sõbraga!
Kaasa tuleb võtta isikut tõendav dokument.
Lähemalt infot doonorile esitatavate nõuete kohta www.verekeskus.ee

Põhja-Eesti Verekeskus

PALVE
Kallis linnaelanik!
Enne, kui otsustad minema visata oma **vana mööbli**, mis teie pere jaoks on kasutu, võta ühendust Tapa linnavalitsuse sotsiaalosakonnaga. Kohe-kohe saavad remonditud Uuel tänaval asuvad sotsiaalkorterid, kuhu on teretunud iga mööbliese. Inimesed, kes lähevad nendesse korteritesse, on rõõmsad, kui saaksid endale mööbliese, mis teeks nende toa koduseks ning hubaseks. Palun helistage Tapa linnavalitsuse sotsiaalosakonda tel 032 20021 Ene Augasmägil, ning leiame lahenduse teie kasutule mööblile.

UUED LINNAKODANIKUD

Grethen Palm 30.11.2003
Ariana Arutjunjan 3.12.2003
Ken Matthias Malõgin 5.12.2003

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Anatoli Bunar 05.05.1962 – 02.12.2003
Tamara Jagodkina 04.11.1930 – 07.12.2003
Helmi Kokkonen 22.12.1915 – 08.12.2003
Vassili Vassiltšenko 04.08.1913 – 10.12.2003

EAKAD SÜNNIPÄEVALAPSED

Ivan Strelkovsky	04.01.1920	84
Anna Žukova	20.01.1920	84
Aino Jaksen	01.01.1921	83
Lidia Emchenko	22.01.1921	83
Nikolai Iljin	01.01.1922	82
Edgar Jaksen	02.01.1922	82
Aleksei Leevik	21.01.1922	82
Martha Lindberg	29.01.1922	82
Helja Aareleid	07.01.1923	81
Taisija Jašnaja	10.01.1923	81
Nina Tsessel	14.01.1923	81
Benita Eeriksoo	30.01.1923	81
Melanja Zamošnikova	15.01.1924	80
Valentina Zolotova	23.01.1924	80
Zoja Tihhonova	24.01.1924	80
Paul Lappalainen	25.01.1924	80
Vladimir Novikov	02.01.1929	75
Vladimir Akinin	05.01.1929	75
Helja Veelmaa	06.01.1929	75
Kalju Mäe	13.01.1929	75
Helbe Aun	16.01.1929	75
Raimond Aun	28.01.1929	75
Hayde Umbaed	29.01.1929	75
Meinhard Kiisla	31.01.1929	75
Maria Nesterova	08.01.1934	70
Zinaida Shishova	14.01.1934	70
Raimond Kull	17.01.1934	70
Pipa Rattasepp	18.01.1934	70
Roman Andrejev	25.01.1934	70
Valentin Klimov	25.01.1934	70

Tapa linna ajaleht Sõnumed Roheline tn 19, Arenduskoda Lehe tellimine ja üldinfo - tel/faks 032 20 026.

Ajalehte saab lugeda - www.tapa.ee/arenduskoda/ajaleht, e-post: arenduskoda@tapa.ee, heiki@tapa.ee
Toimetaja Heiki Vuntus - tel 032 20 026, mobiil 056 485 2008
Küljendaja Liina Kald - tel 032 20 023, mobiil 052 87 998
Trükitud trükikojas Agur - Pikk 16, Rakvere, tel 032 23 999
Trükiarv 600. Leht ilmub kaks korda kuus.

Kuulutuste vastuvõtt Roheline tn 19, E - R kella 9 - 16.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada.

Hoidmaks ära arusaamatusi, peab lehematerjal olema toimetuses hiljemalt leheilmumise nädala teisipäeval kell 10.